

MUISTIO

2.6.2020

Vastaanottaja: Suomen Metsästäjäliitto
Laatija: Asianajaja Pontus Baarman
Itäinen & Ojantakanen Asianajotoimisto Oy
Asia: Valkoposkihanhet

Tämä muistio on laadittu Suomen Metsästäjäliiton pyynnöstä. Muistio käsittelee valkoposkihanhien tappamisen sääntelyä Ruotsissa ja Tanskassa.

1 Lintudirektiivi

Valkoposkihanhien metsästys on sallittu vain, jos lintudirektiivissä (2009/147/EC) sallitaan lajien metsästys. Metsästettävät lajit ovat luetteloitu direktiivin II-liitteessä. Valkoposkihanhea ei mainita direktiivin II-liitteessä, vaan I-liitteessä. Tässä tilanteessa sovellettavaksi tulee lintudirektiivin 9 artiklan mukaista poikkeusjärjestelmää. Lintudirektiivin 9 artikla säätelee, että:

1. Jäsenvaltiot voivat, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, poiketa 5–8 artiklasta seuraavin perustein:

- a) — kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi, — lentoturvallisuuden turvaamiseksi, — **viljelmille, kotieläimille, metsille, kalavesille ja vesistöille koituvan vakavan vahingon estämiseksi**, — kasvuston ja eläimistön suojelemiseksi;
- b) tutkimus- ja opetustarkoituksessa, kannan lisäämis- ja uudelleenistutustarkoituksessa sekä tehdäksään mahdolliseksi näitä varten tapahtuvan kasvatuksen;
- c) salliakseen tiukasti valvotuissa oloissa ja valikoivasti tiettyjen lintujen pienien määrien pyydystämisen, hallussa pitämisen tai muuten asiallisen hyötykäytön.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa poikkeuksissa on mainittava: a) lajit, joita poikkeukset koskevat; b) pyydystämistä tai tappamista varten hyväksytyt välineet, laitteet ja menetelmät; c) vaaratekijät sekä ne ajalliset ja paikalliset olot, joissa näitä poikkeuksia voidaan myöntää; d) viranomainen, joka on valtuutettu ilmoittamaan, että vaaditut edellytykset täytetään, ja joka päättää, missä laajuudessa ja kuka saa käyttää mitään välineitä, laitteita ja menetelmiä; e) suoritettavat tarkastukset.

3. Jäsenvaltioiden on annettava komissiolle vuosittain kertomus 1 ja 2 kohdan soveltamisesta.

4. Komissio varmistaa käytettävissään olevan tiedon ja erityisesti sille 3 kohdan mukaisesti toimitetun tiedon perusteella jatkuvasti, että 1 kohdassa tarkoitettujen poikkeusten seuraukset eivät ole ristiriidassa tämän direktiivin kanssa. Komissio tekee tähän liittyen aiheelliset aloitteet.

2 Ruotsi

Ruotsin metsästyslaki (jaktlag, 1987:259) lähtee siitä, että riistalla tarkoitetaan kaikkia villejä nisäkkäitä ja lintuja. Metsästyksellä tarkoitetaan riistan saalistamista ja tappamista. Lähtökohta on, että riista on rauhoitettu ja sitä saa metsästä ainoastaan, jos metsästyslaki tai lain nojalla annettu asetus tai päätös sen sallii.

Laki sisältää mahdollisuuden hallitukselle määrätä viranomainen, jonka päätöksen nojalla metsästyks on mahdollista riistan aiheuttamien vakavien vahinkojen estämiseksi.

Ruotsin hallitus on metsästyslain nojalla antanut metsästysasetuksen (jaktförordning, 1987:905). Metsästysasetuksen 26 § sisältää määräykset yksilön aloitteesta tapahtuvasta suojametsästyksestä (skyddsjakt på enskilda initiativ). Riistavahinkojen estämiseksi metsästysoikeuden haltija saa harjoittaa metsästyksä niinä aikoina ja niiden ehtojen puitteissa, jotka ilmenevät asetuksen liitteestä 4. Se, joka harjoittaa metsästyksä ko. määräyksen nojalla on velvollinen ilmoittamaan lääninhallitukselle ne tiedot metsästyksestä, jotka Naturvårdsverket määrittää.

Asetuksen liite 4 sisältää määräykset metsästyksestä riistavahinkojen estämiseksi. Valkoposkikihanhien osalta liitteessä säädetään, että sen metsästäminen on sallittu 21.8-15.11 välisen ajan Tukholman, Uppsalan, Södermanlandin, Östergötalandin, Kalmarin, Gotlannin, Blekingen ja Skoonen lääneissä puimattomien peltojen kohdalla, jos se on tarpeen vahinkojen ehkäisemiseksi.

Ruotsin Naturvårdsverket on 31.1.2020 julkaissut selvityksen metsästysajoista (Jakttidsöversyn 2019/2020, asia nro NV-08122-18¹). Selvityksen sivut 72-75 sisältävät perustelut metsästysasetuksen 26 §:n mukaiseen suojametsästykseseen. Sivut 82-84 sisältävät ehdotukset ja perustelut valkoposkikihaniin liittyen.

Selvityksestä ilmenee, että Naturvårdsverketin näkemyksen mukaan lintudirektiivin 9.1 artiklan poikkeamisperusteet eivät tällä hetkellä ilmene riittävästi liitteestä 4. Tämä tuli Naturvårdsverketin näkemyksen mukaan korjata liitteessä.

Naturvårdsverketin ehdotus on, että metsästysasetuksen 26 §:n nojalla annetun liitteen 4:n valkoposkikihanhien suojametsästyksistä koskeva mahdollisuus laajennettaisiin koskemaan koko Ruotsia ja olemaan voimassa vuoden ympäri. Lisäksi metsästyks tulisi mahdollistaa myös ihmisten terveydelle koituvan haitan ehkäisemiseksi.

---

¹ <https://www.naturvardsverket.se/upload/stod-i-miljoarbetet/remisser-och-yttranden/remisser-2020/remissversion%20jakttidsoversyn-paket-2-%20200131.pdf>

3 Tanska

Tanskan metsästyslain (Lov om jagt og vildtforvaltning) nojalla on annettu Tanskan soveltama riistavahinkojen yleisohje (BEK nr 971 af 27/6/2018²), joka koskee niitä edellytyksiä, joiden vallitessa valkuposkiahania (bramgås) on mahdollista tappaa. Yleisohjeen 2§ sisältää lintudirektiivin 9.1 artiklan poikkeamisedellytykset.

Yleisohjeen mukaan Tanskan Naturstyrelse voi antaa poikkeamisluvan viljapelloilla parvessa esiintyvien valkuposkiahanhien tappamiseen. Poikkeamislupa on mahdollista myöntää seuraaville ajanjaksoille:

- 1) 1.1-29.2
- 2) 1.3-31.5
- 3) 1.9-31.12

Luvat, jotka koskevat 2)-kohdan ajanjaksoa voidaan pesintäajan takia myöntää korkeintaan yhdeksi kuukaudeksi.

---

² <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2018/971>